

Aprobat,

În ședința Consiliul de Administrație a CT BUS S.A. Constanța

din data de 18.05.2023

Președinte, Adrian-Dan Dugăiașu

Semnatura

CODUL DE ETICĂ AL CONSILIULUI DE ADMINISTRAȚIE

Nr. _____ / _____

Ediția 2/ Revizia 2/ Mai 2023

Consilier etică,

Nicoleta Georgiana Negoii

Semnatura

CONSTANȚA INTRODUCERE

SCOP ȘI OBIECTIVE

Prezentul Cod de etica a fost elaborat in baza O.U.G. n.109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice, cu modificarile si completarile ulterioare.

Art. 1 Codul de Etică al Consiliului de Administrație (CA) al CT BUS S.A., denumit în continuare cod de etică, reglementează normele de conduit etica aplicabile membrilor CA.

Art. 2 Prezentul cod de etică este adoptat în baza prevederilor 15 alin. 4 din OUG 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice, cu completările și modificările ulterioare.

Art. 3 Codul de etică stabilește o serie de valori, principii și norme morale care să ghideze activitatea membrilor Consiliului de Administrație în relația cu angajații, cu acționarii, cu autoritatea tutelara, cu furnizorii și clienții cu care societatea se află în relații contractuale, sau cu alți parteneri economici și sociali.

Art. 4 CT BUS S.A. are rolul de a presta un serviciu de transport public pe raza unității administrativ teritoriale. Prin urmare, conduita conducerii entității se impune a fi de natură să se asigure respectul și încrederea publicului.

Art. 5 Prin implementarea Codului de etică se consolidează demersurile de natură să suprima acțiuni care pot submina interesul public și încrederea în conducerea entității.

VALABILITATEA ȘI APLICAREA CODULUI DE ETICĂ

Art. 6 Codul de etică are caracter obligatoriu, se aplică Consiliului de Administrație al CT BUS S.A. și impune restricții în ceea ce privește comportamentul tuturor părților interesate.

Art. 7 Prezentul Cod de etică este valabil de la data aprobării lui până la actualizările, modificările următoare sau până la anularea lui. Eventualele revizii ale prezentului cod de etica, realizate în funcție de schimbările interne sau de cerințele de legislație, se republică până la data de 31 mai a fiecărui an.

Art. 8 O valoare intrinsecă a codului este idealul cooperării în beneficiul reciproc al părților implicate, în conformitate cu rolul fiecăruia.

Luând în considerare acest fapt, CT BUS S.A. solicita respectarea codului etic de către fiecare parte interesată, conform principiilor și regulilor care stau la baza codului etic.

TERMENI

Art. 9 În înțelesul prezentului cod, expresiile și termenii de mai jos au următoarele semnificații:

Administrator – membru în Consiliul de Administrație al CT BUS S.A.

Decizie de afaceri – orice decizie de a lua sau de a nu lua anumite măsuri cu privire la administrarea societății

Interes personal – orice avantaj material sau de altă natură, urmărit sau obținut, în mod direct sau indirect, pentru sine ori pentru alții, prin folosirea reputației, influenței, facilităților, relațiilor, informațiilor la care au acces, ca urmare a exercitării atribuțiilor funcției

Conflict de interese – acea situație sau împrejurare în care interesul personal, direct ori indirect, al administratorului contravine interesului companiei, astfel încât afectează sau ar putea afecta independența și imparțialitatea sa în luarea deciziilor care îi revin în exercitarea funcției deținute

Rude/afini până la gradul IV – conform dispozițiilor art. 406 și 407 Codul Civil

PRINCIPII GENERALE

Art. 10 Principiile care stau la baza codului de conduita etica a membrilor CA al CT BUS S.A. sunt principii generale care guvernează relațiile cu partenerii care definesc, în mod abstract, valorile de referință și care se bazează pe criterii de conduita și norme specifice în relațiile cu fiecare categorie de parteneri.

Art. 11 Principiile generale ale codului de etică se referă la:

A. Respectarea Constituției și a cadrului legislativ în vigoare – membrii CA au obligația că prin deciziile și acțiunile pe care le întreprind să respecte Constituția și legile țării și să acționeze pentru punerea în aplicare a dispozițiilor legale, în conformitate cu atribuțiile care le revin și cu respectarea eticii profesionale.

B. Calitatea serviciilor - CT BUS S.A. are drept scop principal satisfacerea cerințelor și nevoilor clienților sai. În acest sens membrii CA al entității au

responsabilitatea că angajații și conducerea CT BUS S.A. să acorde o atenție deosebită oricărei solicitări venite din partea clienților precum și a oricărei sugestii primite din partea acestora care ar putea îmbunătăți calitatea serviciilor prestate.

C. Profesionalism – membrii CA își exercită mandatul cu prudența și diligența unui bun administrator.

Administratorul nu încalcă aceasta obligație dacă în momentul luării unei decizii de afaceri el este în mod rezonabil îndreptățit să considere că acționează în interesul companiei și pe baza unor informații adecvate.

Pentru îndeplinirea obiectivelor strategice asumate, administratorii sunt responsabili pentru îmbunătățirea continuă a activităților organizației și a serviciilor prestate de către aceasta, urmărindu-se continuu dezvoltarea companiei ca principal operator de transport persoane din Municipiul Constanța.

D. Exercițarea echitabilă a autorității – în exercițarea procesului de conducere a CT BUS S.A. cât și a regulilor contractuale, membrii CA se angajează să asigure folosirea autorității într-o manieră corespunzătoare, obiectivă și corectă, fără niciun fel de abuz sau încălcare a drepturilor legale. În acest sens, membrii CA garantează că autoritatea de care dispun conform legii nu o vor folosi pentru a exercita puterea în detrimentul demnității sau independenței angajaților societății și că deciziile luate cu privire la organizarea relațiilor de muncă vor asigura protejarea angajaților și respectarea drepturilor lor.

E. Prioritatea interesului companiei – administratorul are îndatorirea de a considera interesul organizației mai presus decât interesul personal, în exercițarea atribuțiilor funcției

F. Loialitate – membrii CA au obligația de a apăra în mod loial prestigiul societății precum și de a se abține de la orice act sau fapt care poate produce prejudicii imaginii sau interesului acesteia. În caz contrar aceștia răspund conform legii.

G. Integritate – membrii CA cunosc și susțin valorile organizației. Astfel aceștia respectă și aplică reglementările cu privire la etică, integritate, evitarea conflictelor de interese, prevenirea și raportarea fraudelor, a actelor de corupție, precum și semnalarea neregularităților.

H. Confidentialitatea – membrii CA nu vor divulga informații confidențiale și secretele comerciale ale companiei, la care au acces în calitate lor de administrator. Această obligație le revine și după încetarea mandatului de administrator, conform celor menționate în contractul de mandat.

I. Participarea la procesul de luare a deciziilor – administratorul care are într-o anumită operațiune, direct sau indirect, interese contrare intereselor

societății trebuie să înștiințeze despre aceasta pe ceilalți administrator și pe auditorii interni și să nu ia parte la nicio deliberare privitoare la acesta operațiune. Aceeași obligație o are administratorul în cazul în care soțul sau soția, rudele ori afinii săi până la gradul IV inclusiv sunt interesați într-o anumită operațiune.

J. Conduita adecvata în cazul unui potențial conflict de interese – pe parcursul desfășurării oricărei activități trebuie evitate acele situații în care părțile implicate se află sau par să se afle în conflict de interese.

Aceasta include nu numai situații în care membrii CA urmăresc un interes care diferă de scopul pe care și l-a propus CT BUS S.A. sau de interesele partenerilor, dar și situații în care aceștia obțin un avantaj personal din fructificarea oportunităților de afaceri, precum și situațiile în care reprezentanții clienților, furnizorilor sau instituțiilor publice acționează în contrast cu îndatoririle de loialitate corespunzătoare funcțiilor acestora în relațiile lor cu compania.

Atfel, în evaluarea propriei conduite, destinatarii prezentului Cod vor avea în vedere faptul că circumstanțele care pot submina credibilitatea acțiunilor operatorului economic față de autoritatea tutelară, beneficiarii serviciului public de transport, proprii angajați etc. pot avea o natură diferită. De exemplu:

- circumstanțe care indică activități care constituie în mod clar un conflict de interese (de ex. participarea la procesul de luare a unei decizii în cazul unei achiziții în care o rudă de gradul II are interese);

- circumstanțe care pot genera întrebări cu privire la integritatea administratorului (de exemplu: primirea unui cadou - în considerarea calității de administrator - a cărui valoare este discutabilă - deși este posibil că administratorul să nu fi greșit, acesta are obligația de a raporta aceste împrejurări consilierului de etică);

- circumstanțe care pot părea că dau naștere unui conflict de interese (în cazul în care administratorul este invitat la un eveniment al unui furnizor al societății – și în acest caz administratorul este obligat să notifice consilierul de etică).

În toate cazurile în care un administrator nu este sigur cu privire la conduita care trebuie urmată este recomandat să fie solicitată îndrumare de la consilierul de etică pentru diminuarea riscurilor de afectare a credibilității acțiunilor.

K. Principiul integrității morale – prin care, în vederea exercitării activității, membrii CA al CT BUS S.A. vor acționa cu cinste, corectitudine și sinceritate pentru a evita orice situație care ar putea genera un conflict de interese. Astfel aceștia nu solicită și nu acceptă cadouri, servicii, favoruri, invitații sau orice alte avantaje, care le sunt destinate personal, familiei, părinților, prietenilor, etc. și

care le pot influența imparțialitatea în exercitarea funcției deținute. Este permisă acceptarea de cadouri de curtoazie (cu valoare simbolică, adică fără valoare materială deosebită), oferite de colaboratori cu anumite ocazii, asociate de obicei practicilor de colaborare (aniversari, onomastici, sărbători - Crăciun, Paște).

L. Folosirea imaginii companiei – membrilor CA, conducerii executive și salariaților societății le este interzis să utilizeze numele sau imaginea CT BUS S.A. în acțiuni neconforme cu domeniul lor de activitate și cu atribuțiile funcției deținute.

Întreaga activitate de publicitate trebuie să fie legală, decent, reală și în limitele concurenței loiale.

M. Conduita în cadrul relațiilor internaționale – membrii CA CT BUS S.A. care reprezintă instituția în cadrul unor organizații internaționale, conferințe, seminarii și alte activități cu caracter internațional au obligația să promoveze o imagine favorabilă a societății, țării și autorității publice pe care o reprezintă. În relațiile cu reprezentanții altor state, membrilor CA ai companiei le este interzis să exprime opinii personale privind aspecte naționale sau dispute internaționale. În deplasările în afara țării membrii CA ai CT BUS S.A. sunt obligați să aibă o conduită corespunzătoare regulilor de protocol și le este interzisă încălcarea legilor și obiceiurilor țării gazdă.

N. Libertatea de gândire și libera exprimare – prin care membrii CA ai CT BUS S.A. garantează principiul conform căruia atât membrii CA cât și angajații societății pot să își exprime liber și să își fundamenteze opiniile în paralel cu respectarea drepturilor și obligațiilor care le revin conform reglementărilor interne ale societății și a bunelor maniere.

O. Transparența și caracterul complet al informațiilor – toate părțile interesate și CT BUS S.A. trebuie să furnizeze informații complete, transparente, obiective, inteligibile și corecte, astfel încât să se poată lua decizii independente, realiste și informate cu privire la administrarea societății, interesele implicate, la alternativele și consecințele acestora.

La încheierea oricărui contract, CT BUS S.A. trebuie să informeze cealaltă parte contractantă și instituția de reglementare într-o manieră clară, obiectivă și inteligibilă, cu privire la acțiunile care vor trebui realizate în cazul survenirii oricăreia dintre evenimentele care pot fi anticipate.

P. Utilizarea resurselor organizației – membrii CA ai CT BUS S.A., conducerea executivă, precum și salariații acesteia sunt obligați să asigure ocrotirea patrimoniului, să evite producerea oricărui prejudiciu și să folosească timpul de

lucru și bunurile care aparțin companiei numai pentru îndeplinirea responsabilităților corespunzătoare funcției deținute.

PROCEDURA DE IMPLEMENTARE

Art. 12 Implementarea prezentului cod de etică la nivelul membrilor Consiliului de Administrație al CT BUS S.A. cade în responsabilitatea consilierului de etică. Astfel, rolul acestuia este de a se asigura că aceștia au luat la cunoștință de prevederile prezentului document și să îi poată instrui cel puțin o dată pe an și la data începerii mandatului asupra principiilor care guvernează prezentul cod de conduită.

Art. 13 Consilierul de etică este abilitat să inițieze și să propună spre aprobare orice propunere de modificare sau completare a prezentului cod de etică.

Art. 14 Abaterile de la codul de etică sunt sesizate consilierului de etică de către membrii Consiliului de Administrație. În termen de 30 de zile acestea vor fi analizate cu celeritate de către consilierul de etică care, în vederea formulării unei soluții va cere un punct de vedere entităților specializate din cadrul companiei. Ulterior acestei date, răspunsul va fi comunicat membrilor CA.

Art. 15 Având în vedere faptul că scopul primordial al impunerii prezentelor principii generale de conduită este protejarea intereselor beneficiarilor serviciilor de transport, autorității tutelare, furnizorilor, parteneri economici și sociali (sanționarea abaterilor prin aplicarea unei pedepse fiind un deziderat secundar) evaluarea unor eventuale conduite că fiind conforme / neconforme se va realiza în funcție de standardele impuse de prezentul ghid.

În funcție de gravitatea abaterilor vor fi dispuse măsurile legale care se impun.

În cazul în care faptele săvârșite întrunesc elementele constitutive ale unor infracțiuni vor fi sesizate organele de urmărire penală competente.

Art. 16 Pentru informarea corectă a tuturor persoanelor interesate din cadrul CT BUS S.A. și nu numai, Codul de etică al Consiliului de Administrație al CT BUS S.A. va fi publicat pe site-ul companiei la adresa www.ctbus.ro.